

Gabinet de Premsa

Nota informativa

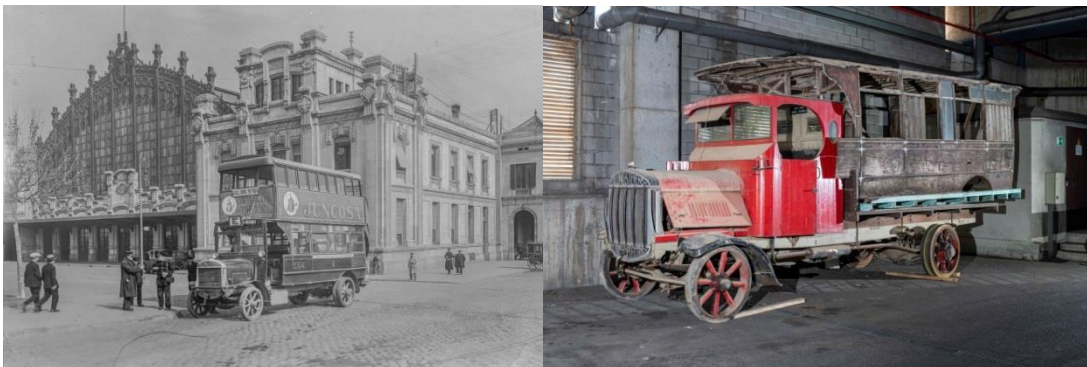
2 de gener del 2021

La Fundació TMB recupera l'autobús històric Tilling Stevens, peça gairebé única del 1924

El singular vehicle, un dels més antics de la col·lecció de l'empresa, es restaura perquè torni a circular amb motiu del centenari de la CGA

La **Fundació TMB** ha iniciat els passos per a la **restauració i rehabilitació de l'emblemàtic autobús Tilling Stevens**, un element altament significatiu del patrimoni cultural i històric de Barcelona que serà recuperat amb vista al centenari de la implantació definitiva del servei d'autobús a la ciutat, que s'esdevindrà el 2022.

Amb el procediment de licitació obert aquesta setmana, TMB contractarà una empresa especialitzada que executarà la restauració i reconstrucció de l'autobús **Tilling Stevens 3247 model T/S 3A, amb imperial**. La Fundació TMB disposa del vehicle en dues parts separades, el xassis i la carrosseria. El pas del temps i l'antiguitat del material original fan necessària una restauració per conservar un element tan significatiu del patrimoni històric del transport urbà, que permetrà revivre un dels autobusos que circulaven fa un segle per Barcelona.

*A l'esquerra, bus Tilling Stevens en servei regular de la CGA davant l'Estació del Nord als anys 20.
A la dreta, aspecte actual dels elements que s'utilitzaran per a la restauració.*

El Tilling Stevens 3247, del 1924, és un dels cinc vehicles més antics dels 60 que formen la col·lecció de la Fundació TMB i és l'únic Tilling Stevens que existeix a l'Estat espanyol. Entre les peculiaritats del Tilling Stevens destaquen el seu motor *petrol-electric* (precursor de les actuals propulsions híbrides), el xassis de fusta, les rodes massisses i que té el volant de conducció a la dreta. El cotxe de la Fundació TMB té el motor original en bon estat i conserva els comandaments i altres elements funcionals de fàbrica com ara les manetes i els retrovisors. Tot i així, la reconstrucció es fa imprescindible, ja que la carrosseria de fusta està molt malmesa i és possible que calgui adaptar el xassis a les mides del vehicle original.

Gabinet de Premsa

Nota informativa

Un cop restaurat, el vehicle estarà totalment operatiu per circular per la via pública. La reconstrucció s'emmarca en la commemoració del centenari de l'inici del servei d'autobús a Barcelona, que va tenir lloc el 1922 (després de l'experiència truncada de La Catalana, el 1906), i està previst que es pugui exhibir i participar en els actes de celebració. TMB hi invertirà aproximadament 300.000 euros, depenent del resultat del procés de licitació.

El precedent del servei de bus modern a Barcelona

Els Tilling Stevens van ser els **autobusos que van circular per Barcelona** i rodalia a partir de l'octubre del 1922, a les primeres línies de servei regular de la mítica Companyia General d'Autobusos (CGA), empresa matriu de l'actual Transports de Barcelona, SA, integrada a TMB. Eren autobusos importats d'Anglaterra, de dos pisos, pintats de vermell i vestits amb publicitat, amb imperial descobert i escala oberta situada a la plataforma posterior. Amb ells, l'autobús es va fer popular i inseparable de la vida urbana barcelonina.

Després de diverses peripècies i reformes, no en va quedar cap un cop acabada la Guerra Civil. Durant la postguerra es van desballestar i se'n van aprofitar les peces. Només n'ha quedat un xassís, part del patrimoni de la Fundació TMB, que en el seu dia va estar integrat en un camió torre que va fer funcions de manteniment a la xarxa de tramvies i troleibusos fins al 1960.

L'any 2011, gràcies a una laboriosa gestió al Regne Unit, la Fundació TMB va adquirir el **vehicle 3247**, format per dues parts: el xassís amb una rèplica de la cabina vermella de conducció i una plataforma per al cos del darrere, tal com eren els vehicles originàriament durant els anys 20. Amb aquest cotxe es tenen els components necessaris per reconstruir un Tilling Stevens com aquells pioners que van circular per Barcelona gairebé 100 anys enrere.

L'anterior propietari era Gordon F. Hughes, que l'havia adquirit l'any 1960 per fer-ne una primera restauració, després d'haver estat cinc anys al Montague Motor Museum de Beaulieu, al sud d'Anglaterra. Havia estat **fabricat el novembre de l'any 1924 a Maidstone**, Anglaterra, i és **un dels pocs exemplars que es coneixen** que funcionen amb transmissió Tilling Stevens *petrol-electric*. L'ús que se li va voler donar originàriament era el de cotxe de bombers.

Aquest vehicle és representatiu dels *petrol-electrics* del període 1912-1930. El primer *petrol-electric* va ser posat en servei experimentalment el 1906 per la casa W. A. Stevens, i va ser tan exitós el sistema de transmissió que aprofitava l'energia elèctrica generada pel motor i la dinamo, que pocs anys més tard es va crear la Tilling Stevens Limited, en conjunció amb Thomas Tilling de Londres, per fabricar una gran quantitat de xassís a Maidstone.